

**Basiscursus Marokkaans-Arabisch**  
**ṭriq s-salama!**

## **Antwoorden**

**bij de opdrachten uit het boek**

**Ankie van Pel**

uitgeverij | **C**  
coutinho

bussum 2016

Deze antwoorden horen bij de tweede, herziene druk van **Basiscursus Marokkaans-Arabisch, triq s-salama!** van Ankie van Pel.

© 2005/2016 Uitgeverij Coutinho bv

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16h Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.stichting-pro.nl](http://www.stichting-pro.nl)).

Eerste druk 2005

Tweede druk 2016

Uitgeverij Coutinho

Postbus 333

1400 AH Bussum

[info@coutinho.nl](mailto:info@coutinho.nl)

[www.coutinho.nl](http://www.coutinho.nl)

Noot van de uitgever

Wij hebben alle moeite gedaan om rechthebbenden van copyright te achterhalen. Personen of instanties die aanspraak maken op bepaalde rechten, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

ISBN 978 90 469 0496 1

NUR 110/630

# 1 Welkom – ahlen wa sahlen!

## Opdracht 6, p. 36 (blauw = correctie)

1	z-zerbiya	het tapijt	28	l-ɣilm	de kennis / de kunde
2	d-ɖuww	het licht	29	š-šif	de zomer
3	ṭ-ṭbib	de dokter	30	le-xbaɣ	het nieuws
4	l-begra	de koe	31	l-walida	de ouder (v)
5	l-gemra	de maan	32	n-nuṣṣ	de helft
6	l-kumm	de mouw	33	le-ktab	het boek
7	l-meɣra	de keer	34	l-ḥiṭ	de muur
8	l-muɣid	de afspraak	35	s-sebt	(de) zaterdag
9	t-tani	de tweede	36	l-far	de muis
10	l-ɣam	het jaar	37	z-zher	het geluk
11	l-ɣaɣru	de sigaret	38	z-zyara	het bezoek
12	š-šerq	het oosten	39	l-ḥewli	het schaap
13	l-ɣul	het monster / de reus	40	l-fumm	de <b>mond</b>
14	l-kefta	het gehakt	41	l-kebbuṭ	de jas / de mantel
15	l-malik	de koning	42	d-derṣ	de les
16	le-ḥlib	de melk	43	l-makla	het eten
17	s-sabab	de reden	44	s-sedd	de dam
18	le-wlad	de jongens	45	l-ḥut	de vis
19	z-zina	het dozijn	46	l-ɣers	de bruiloft
20	ž-ženna	het paradijs	47	n-nas	de mensen
21	ṭ-terf	het deel / het stuk	48	š-šbaḥ	de ochtend
22	d-demmm	het bloed	49	l-fehm	het begrip
23	l-iyyam	de dagen	50	l-mus	het mes
24	l-lun	de kleur	51	l-ḥubb	de liefde
25	l-mešta	de kam	52	l-mal	het kapitaal
26	n-nemla	de mier	53	l-lsan	de tong
27	l-wad	de rivier	54	le-flus	het geld

## Opdracht 7, p. 38

1	huwa bit.	Het is een kamer.	9	huwa ḥewli.	Het is een schaap.
2	huwa qur'an.	Het is een koran.	10	huwa ṭaleb.	Hij is een student.
3	huwa kursi.	Het is een stoel.	11	huwa derṣ.	Het is een les.
4	huwa muderris.	Hij is (een) leraar.	12	huwa yum.	Het is een dag.
5	huwa žameɣ.	Het is een moskee.	13	huwa sarut.	Het is een sleutel.
6	huwa mekteb.	Het is een kantoor/bureau.	14	huwa walid.	Hij is een ouder (m).
7	huwa malik.	Hij is (een) koning.	15	huwa ražel.	Hij is (een) man.
8	huwa kas.	Het is een glas.	16	huwa zbel.	Het is vuilnis.

17	huwa žbel.	Het is een berg.	24	huwa taman.	Het is een prijs.
18	huwa kelb.	Het is een hond.	25	huwa mus.	Het is een mes.
19	huwa kateb.	Hij is (een) schrijver.	26	huwa kumm.	Het is een mouw.
20	huwa weld.	Hij is (een) jongen.	27	huwa wad.	Het is een rivier.
21	huwa ktab.	Het is een boek.	28	huwa sedd.	Het is een dam.
22	huwa šaḥafi.	Hij is (een) journalist.	29	huwa fumm.	Het is een mond.
23	huwa kebbuṭ.	Het is een jas/mantel.	30	huwa lisan.	Het is een tong.

### Opdracht 8, p. 39 (blauw = correctie)

1	hiya ṭumubil.	Het is een auto.	16	hiya blad.	Het is een land.
2	hiya ḍar.	Het is een huis.	17	hiya šems.	Het is een zon.
3	hiya walida.	Zij is een ouder (v).	18	hiya ṭriq.	Het is een weg.
4	hiya wden.	Het <b>is een oor</b> .	19	hiya ḥefla.	Het is een feest.
5	hiya bent.	Zij is een meisje/dochter.	20	hiya begra.	Het is een koe.
6	hiya mektaba.	Het is een bibliotheek.	21	hiya makla.	Het is eten.
7	hiya ɣa'ila.	Het is een familie.	22	hiya mešṭa.	Het is een kam.
8	hiya yedd.	Het is een hand.	23	hiya škaṛa.	Het is een tas.
9	hiya gemṛa.	Het is een maan.	24	hiya mdina.	Het is een stad.
10	hiya qehwa.	Het is koffie.	25	hiya uxt.	Zij is een zus.
11	hiya ṭaleba.	Zij is een studente.	26	hiya zit.	Het is olie.
12	hiya zenqa.	Het is een straat.	27	hiya zyara.	Het is een bezoek.
13	hiya kefta.	Het is gehakt.	28	hiya muɣellima.	Zij is een onderwijzeres.
14	hiya ɣeyn.	Het is een oog.	29	hiya šaḥafiya.	Zij is een journaliste.
15	hiya mṛa.	Zij is een vrouw.	30	hiya malika.	Zij is een koningin.

## 2 Goedemorgen – šbaḥ l-xiṛ

### Opdracht 1, p. 47, modelantwoorden

1	šbaḥ l-xiṛ a sidi.	13	huma bi-xiṛ. / huma la bas.
2	ki(f) dayer?	14	Xadiža fe-s-suq.
3	kull ši la bas, barek l-lahu fi-k.	15	l-ma fe-l-kas.
4	kull ši bi-xiṛ, l-ḥemdu li-llah!	16	l-ɣa'ila bi-xiṛ!
5	ntuma bi-xiṛ? / ntuma la bas?	17	Lina u Karim fe-ṭ-ṭumubil.
6	ḥna bi-xiṛ. / ḥna la bas.	18	ki dayer Driss? / Driss la bas?
7	ki(f) dayra l-ɣa'ila?	19	ki(f) dayra š-šehḥa?
8	be-s-slama.	20	kull ši mezyan?
9	l-walid fe-l-mektab.	21	yaḷlah be-s-slama!
10	Faṭima f-le-mdina.	22	be-s-slama, sellem l-i ɣel Xadiža.
11	l-weld fe-z-zenqa.	23	d-drari fe-l-meḍraša.
12	huwa fe-ḍ-ḍar.	24	ki(f) dayra l-walida?

### Opdracht 3, p. 48-49 (blauw = toevoeging)

	plaatsen	onbepaald	bepaald	meervoud
1	markt	suq	s-suq	swaq
2	stad	mdina	le-mdina	mdun
3	school	međraša	l-međraša	mđareš/mađariš
4	kantoor	mekteb	l-mekteb	mkateb/makatib
5	bibliotheek	mektaba	l-mektaba	mektabat
6	plaats	makan/bļaša	l-makan/le-bļaša	amakin/amkina/bļayeš

	dieren	onbepaald	bepaald	meervoud
1	hond	kelb	l-kelb	klab
2	paard (merrie)	faras	l-faras	fras
3	ezel	ħmar	le-ħmar	ħmir
4	schaap	ħewli	l-ħewli	ħwala
5	koe	begra	l-begra	begrat
6	beer	đubb	đ-đubb	đbub/đbuba

	lichaam	onbepaald	bepaald	meervoud
1	hoofd	raš	r-raš	ruš
2	oog	ęeyn	l-ęeyn	ęeynin/ęyun
3	oor	wden	le-wden	wednin
4	neus	nif	n-nif	nyuf
5	mond	fumm	l-fumm	fmam
6	tong	lsan	l-lsan	lsun
7	hand	yedd/idd	l-yedd/l-idd	yeddin/iddin
8	voet	ržel	r-ržel	režlin
9	hart	qelb	l-qelb	qlub
10	buik	kerš	l-kerš	kruš

	natuur	onbepaald	bepaald	meervoud
1	zon	šems	š-šems	šmus
2	maan	gemra	l-gemra	gmaři
3	berg	žbel	ž-žbel	žbal
4	rivier	wad	l-wad	widan
5	lucht	hwa	le-hwa	--
6	hemel	sma	s-sma	samawat
7	kou	berd	l-berd	--
8	zomer	šif	š-šif	šyuf
9	land	blad	le-blad	buldan

	huis	onbepaald	bepaald	meervoud
1	huis	đar	đ-đar	dyur/dyar
2	deur	bab	l-bab	biban
3	kamer	bit	l-bit	byut

4	sleutel	sarut/meftaḥ	s-sarut/l-meftaḥ	swaret/mfateḥ
5	tapijt	ẓerḃiya	ẓ-ẓerḃiya	ẓrabi
6	stoel	kursi	l-kursi	krasa
7	glas	kas	l-kas	kisan
8	mes	mus	l-mus	mwas

	personen	onbepaald	bepaald	meervoud
1	jongen	weld	l-weld	wlad
2	meisje	bent	l-bent	bnat
3	man	raḥel	r-raḥel	rḥal
4	vrouw	mra	le-mra	ɣyalat/nisa
5	kind	derri	d-derri	drari
6	broer	ax	l-ax	ixwan
7	zus	uxt	l-uxt	xwatat/axawat
8	oom	xal/ɣemm	l-xal/l-ɣemm	xwal/ɣmam

	eten, drinken	onbepaald	bepaald	meervoud
1	brood	xubz /xubza	l-xubz/l-xubza	--/xubzat
2	gehakt	kefta	l-kefta	--
3	rijst	ruḥ	r-ruḥ	--
4	vlees	lḥem	l-lḥem	--
5	koffie	qehwa	l-qehwa	--
6	thee	geen lidwoord	atay	--
7	melk	ḥlib	le-ḥlib	--
8	water	ma	l-ma	myah

	tijd	onbepaald	bepaald	meervoud
1	dag	yum	l-yum	iyyam
2	nacht	lil	l-lil	lyali
3	ochtend	ṣbaḥ	ṣ-ṣbaḥ	ṣbaḥat
4	avond	msa	le-msa	amasi/lyali
5	middag	ḍḥur	ḍ-ḍḥur	ḍḥura
6	jaar	sana/ɣam	s-sana/l-ɣam	sanawat/snin, aɣwam
7	tijd	weqt	l-weqt	wqat
8	afspraak	mewɣid/muɣid	l-mewɣid/l-muɣid	mawaɣid

### Opdracht 4, p. 50 (blauw = correctie)

1	šbaḥ l-xiṛ a s-si Driss.
2	lalla Faṭima šbaḥ l-xiṛ, aš xbaṛ-ek?
3	la bas l-ḥemdu li-llah, u (wa) nta ki dayer?
4	bi-xiṛ l-ḥemdu li-llah! ki dayra l-ḡa'ila?
5	kull ši bi-xiṛ baṛek llahu fi-k, iwa be-s-slama.
6	be-s-slama, sellem ḡel d-drari.
7	le-ḥlib fe-l-kas u s-sarut fe-l-bab.
8	Faṭima u d-drari fe-ḡ-ḡar.
9	z-zerḃiya fe-l-bit.
10	Jan u Driss fe-ḡ-ḡar.
11	d-drari la bas huma fe-l-meḡraša daba.
12	aži ḡend-na le-ḡ-ḡar! waxxa, in ša llah.

## 3 Wie ben je? – škun nta?

### Opdracht 2, p. 68

1	een klein boek	Het boek is klein.	het kleine boek
2	een groot huis	Het huis is groot.	het grote huis
3	een grote stad	De stad is groot.	de grote stad
4	een gesloten kamer	De kamer is gesloten.	de gesloten kamer
5	een goede naam	De naam is goed.	de goede naam
6	goede ouders	De ouders zijn goed.	de goede ouders

### Opdracht 4, p. 68

1	le-ktab ma-ši ḡiṛ.
2	ḡ-ḡar ma-ši kbira.
3	le-mdina ma-ši kbira.
4	l-bit ma-ši mesdud.
5	l-ism ma-ši mezyan.
6	l-walidin ma-ši mezyanin.

### Opdracht 6, p. 69

fayn l-Žaza'ir?	l-Žaza'ir f-šamal Ifriqiya.
šnu hiya ḡašimet l-Žaza'ir?	ḡašimet l-Žaza'ir hiya mdinet l-Žaza'ir.
fayn Belžika?	Belžika f-Uṛubba.
šnu hiya ḡašimet Belžika?	ḡašimet Belžika hiya mdinet Bruksel.

fayn ş-Şin?	ş-Şin f-Asiya.
şnu hiya ғаşimet ş-Şin?	ғаşimet ş-Şin hiya mdinet Bežing.
fayn Surya?	Surya f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet Surya?	ғаşimet Surya hiya mdinet Dimaşq.
fayn Alմanya?	Alմanya f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Alմanya?	ғаşimet Alմanya hiya mdinet Berlin.
fayn Maşr?	Maşr f-Ifriqiya u f-Asiya.
şnu hiya ғаşimet Maşr?	ғаşimet Maşr hiya mdinet l-Qahira.
fayn l-Yunan?	l-Yunan f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet l-Yunan?	ғаşimet l-Yunan hiya mdinet Atina.
fayn s-Sudan?	s-Sudan f-Ifriqiya.
şnu hiya ғаşimet s-Sudan?	ғаşimet s-Sudan hiya mdinet l-Xarťum.
fayn Fransa?	Fransa f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Fransa?	ғаşimet Fransa hiya mdinet Baris.
fayn Inglaterra?	Inglaterra f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Inglaterra?	ғаşimet Inglaterra hiya mdinet Lundun.
fayn l-Urdun?	l-Urdun f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet l-Urdun?	ғаşimet l-Urdun hiya mdinet ғamman.
fayn l-Baħrayn?	l-Baħrayn f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet l-Baħrayn?	ғаşimet l-Baħrayn hiya mdinet l-Manama.
fayn l-Hind?	l-Hind f-Asiya.
şnu hiya ғаşimet l-Hind?	ғаşimet l-Hind hiya mdinet Niw Delhi.
fayn l-ғiraq?	l-ғiraq f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet l-ғiraq?	ғаşimet l-ғiraq hiya mdinet Bağdad.
fayn s-Saғudiya?	s-Saғudiya f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet s-Saғudiya?	ғаşimet s-Saғudiya hiya mdinet r-Riyađ.
fayn ғuman?	ғuman f-ş-Şerq l-Awsať.
şnu hiya ғаşimet ғuman?	ғаşimet ғuman hiya mdinet Masqat.
fayn s-Surinam?	s-Surinam f-Amrika l-Žanubiya.
şnu hiya ғаşimet s-Surinam?	ғаşimet s-Surinam hiya mdinet Baramaribu.
fayn Swisra?	Swisra f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Swisra?	ғаşimet Swisra hiya mdinet Bern.
fayn Tunis?	Tunis f-şamal Ifriqiya.
şnu hiya ғаşimet Tunis?	ғаşimet Tunis hiya mdinet Tunis.
fayn İtalya?	İtalya f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet İtalya?	ғаşimet İtalya hiya mdinet Roma.
fayn Hułanda?	Hułanda f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Hułanda?	ғаşimet Hułanda hiya mdinet Amsterdam
fayn Tailanda?	Tailanda f-Asiya.
şnu hiya ғаşimet Tailanda?	ғаşimet Tailanda hiya mdinet Bankuk.
fayn İrlanda?	İrlanda f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet İrlanda?	ғаşimet İrlanda hiya mdinet Dublin.
fayn Finlanda?	Finlanda f-Urubba.
şnu hiya ғаşimet Finlanda?	ғаşimet Finlanda hiya mdinet Helsinki.
fayn l-Aržentin?	l-Aržentin f-Amrika l-Latiniya / Amrika l-Žanubiya.



šnu hiya ɣašimet l-Aržentin?	ɣašimet l-Aržentin hiya mdinet Bwainos Aires.
fayn l-Yaban?	l-Yaban f-Asiya.
šnu hiya ɣašimet l-Yaban?	ɣašimet l-Yaban hiya mdinet Tokiyo.
fayn Indunisiya?	Indunisiya f-Asiya.
šnu hiya ɣašimet Indunisiya?	ɣašimet Indunisiya hiya mdinet Žakarta
fayn d-Danmark?	d-Danmark f-Uṛubba.
šnu hiya ɣašimet d-Danmark?	ɣašimet d-Danmark hiya mdinet Kobenhagen.

## 4 Het bezoek – ز-زياره

### Opdracht 1, p. 89

Mogelijke antwoorden:

1	Karim qal: la bas, l-ḥemdu li-llah.
2	Driss ka y-sewwel: ki dayra madame u ki dayrin d-drari.
3	ḥit Driss ma-ka y-zuṛ-š d-ḍar dyal xu-h bezzaf de-l-meṛṛat.
4	ḥit ma-ɣend-u-š l-weqt baš yemši mɣa xu-h, ɣend-u mewɣid axuṛ, huwa mezzub u huwa ɣadi yemši li d-ḍar l-Biḍa.
5	ɣend-u l-weqt f-le-ɣšiya.
6	ka yqul li xu-h: ṭriq s-salama!

### Opdracht 3, p. 90 (blauw = correctie t.o.v. het boek)

1	waš mɣa-k š-škarā (= tas)?	iyeh, mɣa-ya š-škarā.	la, ma-mɣa-ya-š š-škarā.
2	waš mɣa-k le-ktub?	iyeh, mɣa-ya le-ktub.	la, ma-mɣa-ya-š le-ktub.
3	waš mɣa-k s-stilu?	iyeh, mɣa-ya s-stilu.	la, ma-mɣa-ya-š s-stilu.
4	waš mɣa-k s-swaret?	iyeh, mɣa-ya s-swaret.	la, ma-mɣa-ya-š s-swaret.
5	waš mɣa-k le-flus?	iyeh, mɣa-ya le-flus.	la, ma-mɣa-ya-š le-flus.
6	waš mɣa-k l-kebbuṭ?	iyeh, mɣa-ya l-kebbuṭ.	la, ma-mɣa-ya-š l-kebbuṭ.
7	waš mɣa-k l-kunnaš?	iyeh, mɣa-ya l-kunnaš.	la, ma-mɣa-ya-š l-kunnaš.
8	waš mɣa-k t-tilifun?	iyeh, mɣa-ya t-tilifun.	la, ma-mɣa-ya-š t-tilifun.

### Opdracht 4, p. 90

Mogelijke volgorde:

1	had l-muderrisin ka yxedmu f-waḥed l-meḍraša f-Amsterdam.
2	ma-ɣend-hum-š ṭumubil, huma ka yemšiw li-l-meḍraša be-l-bešklita.
3	l-xedma dyal-hum mezyana.
4	ɣend-hum bezzaf dyal ṭ-ṭuḷḷab.
5	ṭ-ṭuḷḷab ka yketbu u ka yeḡraw u ka yfehmu kull ši.
6	l-muderrisin ferḥanin ḥit ṭ-ṭuḷḷab dyal-hum ka ydersu mezyanin.

1	Deze leraren werken op een school in Amsterdam.
2	Ze hebben geen auto, ze komen met de fiets naar school.
3	Het werk dat ze hebben is goed.
4	Ze hebben veel studenten.
5	De studenten schrijven, studeren en begrijpen alles.
6	De leraren zijn blij omdat hun studenten goed leren.

### Opdracht 5, p. 91

1	hadak xu-ya.	12	xt-i mğa-ha.
2	la, huwa sğir.	13	žit be-l-beškliṭa.
3	haduk muderrisin.	14	ḥna men Inglaterra.
4	iyeh, huma ferḥanin.	15	la, beğt t-tumubil.
5	la, huwa kbir.	16	r-Rbaṭ fe-l-Meğrib.
6	hadik xt-i.	17	la, xdemt fe-l-međraša.
7	la, huma fe-z-zenqa.	18	la, ξend-u beškliṭa.
8	mm-i fe-s-suq.	19	iyeh, huwa meḥlul.
9	huma Mğarba.	20	huma fe-l-međraša.
10	la, hiya Almaniya.	21	hadik muḥamiya.
11	la, hiya kbira.		

## 5 Mijn familie – ξa'ilti

### Opdracht 1, p. 110

Mogelijke antwoorden:

1	Driss yži li ξend xu-h ḥit Karim yqul l-u << yaḷlah aži mğa-ya le-d-ḍar! >>
2	la, Driss ma-yži-š li ξend xu-h bezzaf de-l-meṛrat.
3	iyeh, dak l-yum bared.
4	la, f-ḍar Karim kaynin ḥetta l-žiran.
5	Karim yqeddem xu-h li-l-žiran.
6	huwa muḥami.
7	mṛat Karim fe-l-kuzina.
8	iyeh hiya ferḥana bezzaf, ka tqul << nhaṛ kbiiir hada!>>
9	iyeh mṛat Karim ka tqul << l-makla mkemmla>>.
10	yšerbu u yaklu beğd ma tedxul Lina fe-ş-şalun.

## Opdracht 2, p. 110

De vertaling van de leestekst:

De familie

In de landen in het noorden van Afrika zijn de families groot.

Vaak, en in het bijzonder op het platteland, treffen we in één huis de ouders met hun kinderen en grootouders aan.

Families waarin zonen, dochters, schoonzussen en zwagers leven, kennen veel problemen.

De opvoeding is moeilijk en het leven (de levens) van de heer des huizes en zijn vrouw is (zijn) niet gemakkelijk.

## Opdracht 3, p. 111

De vertaling van de leestekst:

De geboorte

De vrouw van Karim is vorige week bevallen.

Ze heeft een jongen gekregen, hij heet Boaz en (hij) is de broer van Yasmin.

De jongen is gezond en alles is goed.

De ouders, hun broers en hun zus, de opa en de oma's zijn allemaal heel erg blij.

Op de dag van het geboortefeest zullen we hen bezoeken en er zullen veel mensen (bij hen) zijn met cadeaus (die cadeaus bij zich hebben) vanwege (wegens) deze gelegenheid.

## Opdracht 4, p. 111

1	hadik uxt-i š-šgīra.	11	mm-i fe-s-suq.
2	la, huwa qbiḥ/xayeb.	12	huma Mğarba.
3	haduk muğellimat lṭaf.	13	la, š-škaṛa kbira.
4	la, huma ferḥanin.	14	iyeh, huwa lṭif.
5	la, hiya tqila.	15	xu-ya mğa-h.
6	la, hiya ma-ši ldida.	16	la, huma mesdudin.
7	la, le-ktab ġali.	17	la, hiya ḥzina.
8	iyeh, z-zenqa deyyqa.	18	la, hiya ġamṛa.
9	la, huma šğar.	19	la, huwa šğib.
10	la, huma fe-z-zenqa.	20	la, huwa šḥiḥ.

## Opdracht 5, p. 112

1	had s-simana ġend-na bezzaf dyal l-ḥeflat l-ğa'iliya.
2	l-yum matalan, ġid l-milad dyal-i,
3	u ġedda ġid milad xalt-i u beğd ġedda ġid milad bent ġemmi.
4	u nhar s-sebt ġadi ykun s-sbuğ ġend xt-i, ġel l-ḥeqqaš hiya weldet l-bareḥ.
5	u ḥetta s-simana ž-žayya ġend-i bezzaf dyal l-ḥeflat.

1	Deze week hebben wij veel familiefeesten.
2	Vandaag bijvoorbeeld mijn verjaardag,
3	en morgen de verjaardag van mijn tante en overmorgen de verjaardag van mijn nichtje.
4	Zaterdag is er een geboortefeest bij mijn zus omdat ze gisteren bevallen is.
5	En ook volgende week heb ik veel feestjes.

### Opdracht 6, p. 112

Mogelijke antwoorden:

1	ya bnat, fhenttu kull ši? mezyan! daba kull ši <b>mefhum!</b>
2	l-bab <b>mehlul</b> dexli ya ḥabibt-i!
3	semhi-li a lalla, d-ḍar <b>mekriya/mešriya</b> daba.
4	ža waḥed ř-ražel u daba had t-tumubil <b>mekriya/mešriya/mebyuğa!</b>
5	l-lhem l- <b>mešri</b> ldid bezzaf!
6	had le-ktub <b>meğrufin</b> bezzaf!
7	waš ktebti le-bra (= de brief) l-bareḥ? iyeh hiya <b>mektuba!</b>
8	l-bab <b>mesdud</b> u ma-ğend-i-š s-sarut.
9	ğlaš had l-bab <b>mehlul/mesdud?</b>
10	ma-tedxul-š had z-zenqa, hada <b>memnuğ.</b>
11	had t-tumubil <b>meşnuğa</b> fe-l-Meğrib.
12	žab-li waḥed l-kas, <b>mektub</b> ğle-h ši ḥaža.

### Opdracht 7, p. 113 (blauw = toevoeging t.o.v. het boek)

1	ğedda ğadi nemši li-le-mdina, daba ma-ğend-i-š l-weqt. / ma-ğend-i-š l-weqt daba, ğedda ğadi nemši li-le-mdina. / daba ma-ğend-i-š l-weqt, ğadi nemši li-le-mdina ğedda.
2	daba nşerbu qehwa fe-l-qehwa lli kayna fe-z-zenqa.
3	had le-ktub meğrufin ğend kull t-tuḷḷab. / kull had le-ktub meğrufin ğend t-tuḷḷab.
4	l-yum bared, sedd l-bab. / sedd l-bab, l-yum bared.
5	nqeddem li-kum Ḥasan huwa l-muderris dyal-i u hadi Layla hiya l-muderrisa dyal weld-i. / nqeddem li-kum Ḥasan huwa l-muderris dyal weld-i u hadi Layla hiya l-muderrisa dyal-i.
6	meḥaba s-si Ḥasan, Layla. ntuma la bas ğli-kum? / (i)tfeđđlu! gelsu, kull ši mužad.
7	l-bareḥ f-le-ğšiya <b>klina</b> (=wij aten)ğend bent ğemm-i tažin be-l-lhem. / <b>klina</b> tažin be-l-lhem ğend bentğemm-i l-bareḥ f-le-ğšiya.
8	l-ğam ž-žay l-xaṭib u l-xaṭiba ğadi ye-džewwž-u f-ş-şif. / l-xaṭib u l-xaṭiba ğadi ye-džewwž-u f-ş-şif l-ğam ž-žay.

## 6 Op de zondagmarkt – f-suq l-ħedd

### Opdracht 1, p. 142

Mogelijke antwoorden:

1	Nadia ka temši li-s-suq.
2	la, ma-ka tešri-š ž-želban.
3	Nadia ka tešri le-bṭaṭa u matiša u l-limun u t-teffah u rebṭa dyal l-qešbuṛ.
4	le-bṭaṭa bi-tmanin ryal l-kilu.
5	ma-ka tešri-š le-xyaṛ ħit baqi ħend-ha le-xyaṛ fe-d-dar .
6	Nadia nsat tešri rebṭa dyal l-qešbuṛ.
7	xellset kull ši bi-xems mya-u-sebḡa-u-ħešrin ryal.
8	la ma-taxud-š l-mika, ħend-ha l-guffa mḡa-ha.

### Opdracht 3, p. 143

Mogelijke volgorde:

1	ħaziz-i Taħir,
2	ki dayer? nta bi-xir? kull ši la bas?
3	nekteb l-ek had le-bṛa ħit bḡit nehḡer l-ek ħel ħa'ilt-i.
4	bba smiyt-u Ĥussayn. huwa kbir šwiya f-sinn.
5	mm-i smiyt-ha Amina u ħend-ha ġir 55 ħam.
6	ħend-i žuž xut u uxt weħda.
7	Driss ħend-u 34 ħam u Bilal ħend-u 28 ħam.
8	ka yseknu ma-zalin mḡa-na fe-d-dar,
9	walakin xt-i Muna mzuwwža.
10	ħumṛ-ha 25 sana.
11	hiya ma-sakna-š mḡa-na.
12	ražel-ha smiyt-u Amir.
13	ħend-u 27 ħam.
14	ħend-hum bent smiyt-ha Louiza.
15	hiya baqa šġira
16	ana daba xal!
17	ħafak hḡer li-ya ħel l-ħa'ila dyal-ek.
18	be-s-slama, šaħb-ek Karim

1	Beste Taħer,
2	Hoe gaat het? Alles goed?
3	Ik schrijf je deze brief omdat ik je over mijn familie willen vertellen (met je over mijn familie wil spreken).
4	Mijn vader heet Hussain, hij is al wat ouder. (sinn = leeftijd)
5	Mijn moeder heet Amina en ze is 55 jaar.
6	Ik heb twee broers en een zus.
7	Driss is 34 en Bilal is 28.
8	Ze wonen nog (met ons) thuis,

9	maar mijn zus Mouna is getrouwd.
10	Zij is 25 jaar.
11	Zij woont niet (met ons) thuis.
12	Haar man heet Amir.
13	Hij is 27 jaar.
14	Ze hebben een dochter(tje), (haar naam is) Louiza.
15	Ze is nog erg jong/klein.
16	Ik ben nu oom!
17	Vertel mij alsjeblieft (iets) over jouw familie (spreek tegen mij over jouw familie).
18	Tot ziens, je vriend Karim.

### Opdracht 4, p. 144

Mogelijke antwoorden:

1	Nadia ġend l-gezzar.
2	ka tešri l-lhem li-l-kesksu.
4	ka tešri men ġend l-gezzar l-lhem dyal l-ġelmi u l-kefta.
5	ka tešri kilu dyal l-ġelmi u nušš kilu dyal l-kefta. l-kull ši: kilu u nušš.
6	la, ka tešri l-kefta bla ġeṭriya.
7	Nadia xellset l-kull ši sebġa u tmanin derhem u xemsin centimes.
8	iyeh, l-gezzar ġta l-ha š-šerf.

### Opdracht 6, p. 144

Mogelijke antwoorden:

1	Nadia šrat men ġend l-beqqal rbeġ dyal z-zebda u bakiya de-l-margarin u le-ħlib u waħed s-stilu.
2	ma-šrat-š l-biḍ ħit l-biḍ ma-kayen-š.
3	l-beqqal qal < l-yum l-biḍ ma-kayen-š, ġedda muħud in ša llaħ!>
4	weld-ha bġa ši qlem r-ršaš.
5	šrat stilu kħel.
6	xellset l-kull ši telt myat ryal.

### Opdracht 7, p. 145

1	ġti-ni xubza u bakiya dyal s-sukkaṛ men fedlek.
2	ġend-ha telt myat ryal f-żib-ha.
3	a xu-ya, waš ka t-biġ le-ħlib?
4	fe-l-Meġrib šems bezzaf.
5	n-nas ka yaklu l-makla s-sxuna.
6	dak r-ražel ġend-u maṭiša mezyana.
7	aži takul u tešreb fe-d-ḍar dyal-i.
8	nqeddem l-ek ġa'ilt-i, hada weld-i š-šġir smiyt-u Ašraf.
9	ġend-kum sukna zwina f-zenqa kbira. / ġend-kum sukna kbira f-zenqa zwina.
10	weld-i le-kbir mriḍ šwiya.
11	waš nti sakna mġa ġa'ilt-ek fe-l-Meġrib? / waš nti sakna fe-l-Meġrib mġa ġa'ilt-ek?
12	ġadi nšuf xt-i u ražel-ha fe-d-ḍar l-Biḍa.

Opdracht 9, p. 146

1	l-weld ġend-u r̄beġtašer wqida. / ġend l-weld r̄beġtašer wqida.
2	had n-nas ġend-hum tmentāšer t̄mubil. / ġend had n-nas tmentāšer t̄mubil.
3	f-sana (kayen) t̄našer šher. /s-sana, fi-ha t̄našer šher.
4	le-mra ġend-ha settašer xubza. /ġend le-mra settašer xubza.
5	r̄-ražel ġend-u r̄ebġa u ġešrin mġelqa. / ġend r̄-ražel r̄ebġa u ġešrin mġelqa.
6	had n-nas ġend-hum tmenya u sebġin t̄mubil. / ġend had n-nas tmenya u sebġin t̄mubil.
7	fe-šher (kayen) waġed u tlatin yum mer̄ra-mer̄ra. / mer̄ra-mer̄ra (kayen) waġed u tlatin yum fe-šher.
8	l-muġamiya ġend-ha setta u xemsin qaḍya. / ġend l-muġamiya setta u xemsin qaḍya.
9	mul l-ġanut ġend-u mya u r̄ebġin bakiya dyal le-wqid. / ġend mul l-ġanut mya u r̄ebġin bakiya dyal le-wqid.
10	had n-nas, ġend-hum temn mya u tlata u ġešrin t̄mubil. / ġend had n-nas temn mya u tlata u ġešrin t̄mubil.
11	f-sana (kayen) telt mya u xemsa u settin yum. / s-sana, fi-ha telt mya u xemsa u settin yum.
12	le-mra šrat mya u setta u settin werqa/teḍkīra.
13	r̄-r̄žal ġend-hum telt alaf (u) telt mya u tlettāšer ḍar. / ġend r̄-r̄žal telt alaf (u) telt mya u tlettāšer ḍar.
14	fe-le-blad kayen alfayn u xemstašer wad. / le-blad, fi-ha alfayn u xemstašer wad.
15	l-ġa'ilat ġend-hum alfayn (u) telt mya u sebġa u tmanin kas. / ġend l-ġa'ilat alfayn (u) telt mya u sebġa u tmanin kas.
16	fe-l-fenḍeq le-kbir (l-uṭil le-kbir) kayen xems alaf u ḥḍašer bit. / l-fenḍeq le-kbir (l-uṭil le-kbir), fi-h xems alaf u ḥḍašer bit.

## 7 Goede reis! – t̄riq s-salama!

Opdracht 1, p. 170

Mogelijke antwoorden:

1	Karim f-mġeṭtet l-kīran (= het busstation.)
2	Karim ysewwel: aš men t̄bis xešš-ni nerkeb fi-h baš nemši li-le-mdina u fayn ka yewqef.
3	mul š-šebbak qal: < xud n-nemra r̄ebġa, l-weqfa quddam laġar.>
4	xešš-u yenzel ġend l-mesžid š-šġir u xešš-u yaxud n-nemra r̄ebġa.
5	karim bġa yeġref fuq-aš ka yemši l-kaṛ d-Mer̄rakeš.
6	l-kaṛ d-Mer̄rakeš ka yemši fe-t-tmenya u nušš u fe-l-ġešra de-l-lil.
7	t-taman de l-werqa bi-tmanin derhem.
8	xešš-u yaxud žuž b̄layeš.

Opdracht 3, p. 172-173

1	waš ġadi temši le-l-Meġrib l-ġam ž-žay?
2	fuq-aš ġadi teržeġ le-l-Meġrib?
3	rkebt fe-t-teyyara men maṭar Schiphol.
4	aš men t̄bis xešš-ni nerkeb fi-h baš nemši li-le-mdina?

5	waš l-walidin dyal-ek žaw be-t-ṭeyyara?
6	xešš-ni te' min š-šafar le-š-šafar.
7	ma-ğadi-š fi-l-ḡuṭla had l-ḡam.
8	waš l-maṭar bğid men le-mdina? / waš le-mdina bğida men l-maṭar?
9	waš ḡend-ek pašpur Huḷandı aw Meğribi?
10	mektab š-šurṭa f-wešt le-mdina.
11	ṛ-ṛažel bğa yekri ṭumubil kbira.
12	kull šbaḥ ka nenzel men t-ṭubis baš nemši le-l-mektab.
13	weššal-ni li-le-mdina men fedlek.
14	ḡlaš ma-ržeṭi-š fe-l-weqt?
15	kunt mriḍa u glest sett simanat fe-l-Meğrib.

### Opdracht 5, p. 173

1	Ik ging naar de slager om gehakt zonder kruiden te kopen.
2	Gisteren keerden wij terug van de reis.
3	De volgende week zal ik mijn moeder bezoeken.
4	Verleden jaar bezocht ik mijn tante en haar kinderen in Amerika.
5	Kom om acht uur bij mij ontbijten.
6	Het spijt me ik heb geen tijd, ik moet naar het vliegveld.
7	Waar was je donderdag?
8	Donderdag stapte ik in de bus en ben ik naar de stad gegaan.
9	Om half drie uur 's middags gaat hij naar school.
10	Waar was je vanochtend? Ik was in de bibliotheek en om precies twaalf uur ging ik de bibliotheek uit.
11	Stap uit (mv) bij de grote markt!
12	Het busstation is niet ver van hier!

### Opdracht 6, p. 174

1	hadi ž-žuž u qsem (de-š-šbaḥ).
2	hadi l-weḥda (de-š-šbaḥ).
3	hadi ž-žuž u ṛbeḡ (de-š-šbaḥ).
4	hadi t-tlata u qešmayn (de-š-šbaḥ).
5	hadi ṛ-ṛebğa u ṛbeḡ (de-š-šbaḥ).
6	hadi l-xemsa u tulut (de-š-šbaḥ).
7	hadi s-setta u xemsa u ḡešrin dqiqā (de-š-šbaḥ).
8	hadi s-sebğa u nušš (de-š-šbaḥ).
9	hadi t-tmenya ḡir xemsa u ḡešrin dqiqā (de-š-šbaḥ).
10	hadi t-tesḡud ḡir tulut (de-š-šbaḥ).
11	hadi l-ḡešra llarebb (de-š-šbaḥ).
12	hadi s-setta u nušš (de-š-šbaḥ).
13	hadi le-ḥdaš ḡir ḡešra dyal d-daqa'iq (de-š-šbaḥ).
14	hadi t-tnaš llarebb (de-š-šbaḥ).



15	hadi le-ḥdaš u nuṣṣ (de-ṣ-ṣbaḥ).
16	hadi t-ṭnaš nišan.
17	hadi l-weḥda llaṛebb (beḡd d-ḍhur).
18	hadi t-ṭnaš u ṛbeḡ (beḡd d-ḍhur).

**Opdracht 7, p. 175-176 (blauw = toevoeging t.o.v. het boek)**

1	ḡtat le-bra le-r-ražel.
2	l-gezzar ḡta l-lḥem le-l-bent.
3	šrit had š-škaṛa fe-s-suq. / šrit š-škaṛa fe had s-suq.
4	l-yum nżib d-drari men l-medraša. / nżib d-drari men l-medraša l-yum.
5	šrina had z-zeṛbiya le-kbira fe-l-Meḡrib.
6	l-bareḡ f-le-ḡšiya žabet atay. / žabet atay l-bareḡ f-le-ḡšiya.
7	s-simana lli fatet ktebt dik le-bra
8	žibna s-swaret men l-ḥanut.
9	kull simana ka ndir ši flus fe-l-bank. / ka ndir ši flus fe-l-bank kull simana.
10	waš žiti fe-t-tumubil dyal-ek?
11	wel-l-bareḡ žina fe-t-tlata.
12	mm-i šrat s-sukkar l-ḡemmt-i.
13	xwata-t-i ma-bḡaw-š yšerbu le-ḥlib.
14	daru l-qehwa fe-l-kisan.
15	žat l-bareḡ fe-ṣ-ṣbaḥ.
16	ka dzur xalt-ha meṛra ( <b>weḥda</b> ) fe-š-šer.
17	zurṭ xt-i f-ḍar-ha ž-ždida.
18	ka yži l-Fas meṛratayn fe-š-šer.

Opdracht 9, p. 177 (blauw = correctie t.o.v. het boek p. 122)

<sup>1</sup> N	<sup>2</sup> a	<sup>3</sup> d	o	<sup>4</sup> ڤ		<sup>5</sup> k	<sup>6</sup> b	i	<sup>7</sup> r
<sup>8</sup> a	x	i		<sup>9</sup> a	t	a	y		a
<sup>10</sup> s	u	r	<sup>11</sup> a			<sup>12</sup> s	u	<sup>13</sup> q	
	ڤ		<sup>14</sup> l	<sup>15</sup> q	<sup>16</sup> a		<sup>17</sup> t	u	<sup>18</sup> m
<sup>19</sup> l		<sup>20</sup> š	f	e	n	<sup>21</sup> ž		<sup>22</sup> l	e
<sup>23</sup> ħ	l	u		š		<sup>24</sup> b	<sup>25</sup> ħ	i	d
i		ڤ		<sup>26</sup> š	<sup>27</sup> x	e	ڤ		ڤ
<sup>28</sup> ħ	<sup>29</sup> u	b	<sup>30</sup> b		<sup>31</sup> b	l	a	<sup>32</sup> š	a
	<sup>33</sup> x	a	l		a		<sup>34</sup> b	a	s
	t		<sup>35</sup> a	m	ڤ			<sup>36</sup> b	a